

ОБЩИНА ТУНДЖА

гр. Ямбол, 8600, пл. "Освобождение" 1

тел. 046 661565 факс: 046 661575

e-mail: contact@tundja.net, contact@tundzha.net web site: <https://tundzha.bg>

ПРОЕКТ!

***ПРОГРАМА И ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА
НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА
ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА „ТУНДЖА“
2025 – 2027 год.***

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Основна цел
2. Задачи на програмата

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКАТА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1. Причини за възникване на проблема
2. Динамика на популацията
3. Анализ на обстановката в Община „Тунджа“

IV. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

V. МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1. Мерки за овладяване и контрол
2. Методология

VI. УЧАСТНИЦИ В ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Местна власт, осъществяваща следните дейности
2. Ветеринарни власти, осъществяващи следните дейности
3. Организации за защита на животните (ОЗЖ), осъществяващи следните дейности

VII. ФИНАНСОВ РЕСУРС ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

VIII. КРИТЕРИИ ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА

IX. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

X. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

1. Коригиращи действия
2. Други действия и мерки

XI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

XII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Проблемът с безстопанствените кучета на територията на Община „Тунджа“ е от значение за обществеността и има многостранни измерения – здравни, социално-битови, икономически и екологични.

Овластяването на популацията на безстопанствените кучета е научно обосновано регулиране, което позволява осъществяване на контрол и свеждане на броя им до минимум.

Причините за наличието на безстопанствени кучета са от различен характер. Популацията на безстопанствените кучета се формира от изоставени, изгубени, родени на улицата и домашни кучета, оставени на обществени места без надзор. Безстопанствените кучета създават дискомфорт, провокиран от шума и предизвикват страх сред гражданите, водят до рискове, създавайки опасност от пренасяне на заразни и паразитни болести, нападения, ухапвания и предизвикване на пътнотранспортни произшествия, замърсяване на околната среда. Друг аспект на проблема с безстопанствените кучета е тяхното недобро физиологично състояние, в резултат на болести, глад, студ, недостатъчна грижа и нехуманно отношение към тях.

За да се решава проблема с безстопанствените кучета и рисковете, които крие той, е необходимо да се повиши контролът върху спазване на задълженията при отглеждането на домашни кучета, да се насърчават процесите на отговорно отглеждане на кучетата и тяхната кастрация. Необходимо е да се полагат адекватни грижи от собствениците на домашни кучета за издаване на паспорт от ветеринарен лекар, ваксинация, обезпаразитяване, регистрация чрез микрочип и въвеждане на данните в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните. Необходимо е и осъществяването на контрол върху търговията и развъдната дейност с кучета.

С националната програма за овластяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България, приета с РМС № 136/ 2019г. се въвежда интегриран, цялостен, дългосрочен подход на национално ниво, целящ управление на съществуващите популации от безстопанствени животни.

Принципите, на които се основава Националната програма, съгласно чл.40а, ал.1 от Закона за защита на животните са:

- Постигане на здравословна среда за гражданите на Република България и подобряване хуманното отношение към животните;
- Управление и намаляване на популацията от безстопанствени кучета по ефективен начин чрез масова кастрация.

В съответствие с чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните и Националната програма за овластяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България е вменено общински съвет да приеме Общинска програма за овластяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община „Тунджа“.

Програмата и плана за действие за овластяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община „Тунджа“ за периода 2021 – 2024 год., са изготвени в съответствие със Закона за защита на животните (ЗЗЖ) и разпоредбите на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД), както и изискванията, поставени на страните, членки на Европейския съюз, по отношение на грижата и хуманното отношение към животните.

Програмата и плана за действие се основават на принципите, заложи в Закона за защита на животните и Националната програма за овластяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България.

II. ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Основна цел

Цел на програмата и плана за действие е намаляване на популацията на безстопанствените кучета, чрез прилагане на комплекс от мерки, като усилията на общината, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока - намиране на хуманно и съвременно решение на проблема, чрез:

1.1. Използване на нови по - усъвършенствани подходи да се постигне трайно намаляване на броя на безстопанствените кучета на територията на Община „Тунджа“.

1.2. Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни и паразитни заболявания, които касаят хора и животни;

1.3. Развиване на чувство за отговорност у гражданите при отглеждане на кучета;

1.4. Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността на средата и европейския имидж на България;

1.5. Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популацията съгласно разпоредбите на действащото законодателство.

2. Задачи на програмата:

2.1. Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлението "безстопанствени кучета";

2.2. Контрол върху отглеждането на домашни кучета;

2.3. Стимулиране кастрацията на домашни кучета;

2.4. Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни;

2.5. Изготвяне и провеждане на образователни кампании, съгласно чл. 2 от Закона за защита на животните;

2.6. Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета;

2.7. Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета;

2.8. Повишаване на информираността и отговорността на гражданите при отглеждането на домашни кучета;

2.9. Засилване на обществения контрол и контрола на държавните органи, както и на гражданското съзнание при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКАТА НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1. Причини за възникване на проблема.

Основните причини за увеличаващата се популация на бездомните кучета са свързани с:

- Липсата на контрол върху популацията на безстопанствените кучета;
- Изоставяне на домашни кучета от собствениците;
- Домашните кучета свободно се размножават и стават причина за увеличаване популацията на безстопанствените кучета;

- Временното използване на кучета за пазачи на вили, гаражи и други обекти от физически и юридически лица, след което те се изоставят;

- Липса на хуманно отношение към животните и грижите, от които се нуждаят
- собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности го изоставя;

- Липсата на контрол върху регистрацията и популацията на домашни кучета;
- Неефективност на прилаганите до момента методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема;

- Липсата на финансов ресурс за справяне с проблема, ограничава възможността за прилагане на ефективна система за регулиране популацията на безстопанствените кучета.

Наличието на безстопанствени кучета води до проблеми. Трудно осъзнато е това, че наличието на кучета по улиците основно е причинено от хората и тяхната безотговорност. За да се появи на улицата, където се превръща в проблем, кучето е дошло от нечий дом. Собствениците на кучета не са достатъчно запознати с изискванията на тези животни, по отношение на грижите при отглеждането им и при първите срещнати трудности животното или неговото потомство е изоставено на улицата. Малцина са тези, които са запознати с биологията на вида, и които си дават реална сметка за това, каква вреда може да нанесем с едно единствено изоставено на улицата куче. Важно е да се осъзнае, че бездомните животни са плод на нашата безотговорност.

Кучето достига полова зрялост на 7-8 месечна възраст, ражда два пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича „носещ капацитет на средата“ и зависи от условията на средата - количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане носещия капацитет на средата раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава, че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета - новородени или мигриращи, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване - един цикличен и непрестанен процес.

2. Динамика на популацията.

Във връзка с динамиката на популацията на безстопанствените кучета в Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета е предвидено преброяването им на територията на всяка община, като:

- Преброяването започва с уведомление от министъра на земеделието, храните и горите до кмета на общината със заложен в него срок;

- Кметът на общината издава заповед за извършване на преброяването;

- Преброяването се извършва веднъж на всеки две години в периода март-юни или септември-ноември;

- При преброяването се отчита всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик;

- Преброяването се извършва по методика, като задължително се отчита приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация.

3. Анализ на обстановката в Община „Тунджа“

През последните години не се наблюдава увеличаване на случаите на ухапвания от кучета. Не се освобождават ниши, тъй като кучетата се връщат на местата, от където са взети за гратисния период, необходим за блокиране на раждаемостта - когато капацитетът на средата се ограничи от стерилни животни. Периода позволява паралелно да се наложи контрол върху домашните кучета - регистрацията им, стерилизацията на част от тях. Следва етапът на постепенно изтегляне на кучетата в приют, тъй като отстраняването вече не може да се компенсира от раждаемост - липсват репродуктивните животни. Броят на кучетата от улицата постепенно се редуцира до трайното изчезване на явлениято „безстопанствени кучета“.

Ефективният подход за установяване на контрол върху кучешката популация е:

1. Прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на неагресивни (социализирани) безстопанствени кучета и връщането им по обитаваните от тях места с редовен ветеринарномедицински надзор;

2. Регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне.

IV. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

МЯРКА I. Създаване на организация за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община „Тунджа“.

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка (за кратко наричани обработка) и връщане по места на социализирани и здрави безстопанствени кучета, като:

1.1. Извършва обработката на безстопанствени кучета в регистрирани стационарни и/или подвижни амбулатории;

1.2. Извършва обработката на принципите на масова кастрация по населени места и във връзка с молби и сигнали на граждани;

1.3. Извършва залавянето на безстопанствени кучета съгласно чл. 42, ал. 1 от ЗЗЖ;

1.4. Извършва транспортиране на кучета в клетки съгласно изискванията на чл. 42, ал. 2 от ЗЗЖ.

2. Евтаназия на неизлечимо болно и доказано агресивни безстопанствени кучета, като:

2.1. Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от ЗВД и чл. 51 от ЗЗЖ.

2.2. Кучета, участвали в инцидент се залавят приоритетно в рамките на едно денонощие след подаване на сигнала. Сигналът се проверява по процедурата на програмата. При потвърждение на сигнала кучетата се третират съгласно чл. 179, ал. 3, т. 4 от ЗВД и чл. 51 от ЗЗЖ.

2.3. Създаване на информационна база данни за обработените безстопанствени кучета, в която се вписва датата и мястото на обработката, ветеринарният лекар извършил манипулацията, мястото, на което е върнато кучето.

2.4. Установяване на устойчиви практики за осиновяване на безстопанствени животни.

2.5. Провеждане на информационно - образователни кампании, които се изработват и провеждат съвместно от Организацията за защита на животните и Община „Тунджа“.

МЯРКА II. Определяне на места за разходка на кучета, както и организиране и обозначаване на места забранени за разходка на домашни кучета.

МЯРКА III. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета. Контролът по спазване на програмата се извършва от кмета на Община „Тунджа“ или оправомощените от него длъжностни лица.

V. МЕРКИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1. Мерки за овладяване и контрол

1.1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

1.2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета.

1.3. Задомяване/осиновяване на безстопанствени кучета.

1.4. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета.

1.5. Регистрация на домашните кучета.

1.6. Популяризиране на ползите от кастрацията на домашни кучета.

2. Методология

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места, до блокиране на раждаемостта - ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни.

Съгласно препоръките на Световната здравна организация, масова кастрация, ваксинация срещу бяс, обезпаразитяване и връщане по местата на залавяне на обработените животни, са единственият ефективен начин за намаляване на възпроизводството на безстопанствените кучета. Във връзка с това Програмата и плана за действие предвиждат прилагане на кастрация на такъв брой животни, който ще доведе до постигане на високо ниво кастрирани животни от общата популация на безстопанствени кучета в общината.

Кастрирането на кучетата има и своите здравни и социални предимства - предпазва животните от редица заболявания, в т.ч. и от злокачествени тумори, мастити, полови инфекции, с което се удължава продължителността на живота им; успокоява животното и прави характера му по-социален; предпазва мъжките животни от бягство, изгубване и нежелани травми. Действащото законодателство от своя страна насърчава кастрацията на домашните кучета като техните собственици са освободени от „такса за притежаване на куче“, съгласно разпоредбите на чл. 175, ал. 1 и ал. 2, т. 5 от ЗВМД.

Подходът за овладяване популацията на безстопанствените кучета, заложен в ЗЗЖ, включва тяхното залавяне, кастрация и връщане по местата на местообитанието им, чиято цел е да спре цикличния процес по запълване на освободените места. Кастрирането на кучетата и връщането им по местата, от които

са заловени няма да позволи освобождаване на ниши, защото ще са запълнени с животни, които не се възпроизвеждат, т.е. ще се блокира раждаемостта.

Акциите по залавяне на безстопанствени кучета се осъществяват от лицензирана фирма, с която общината има сключен договор. След залавяне, безстопанствените кучета се транспортират до приюта, съгласно изискванията на Закона за защита на животните.

Заловените кучета с липса на регистрация се кастрират, маркират, обезпаразитяват, и се ваксинират срещу бяс. Ветеринарномедицинските дейности се извършват от ветеринарен лекар, осъществяващ практика в регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория, съгласно чл.40 в от ЗЗЖ и чл. 6, ал. 3 и 4 от Наредба № 42 от 2008 год. за изискванията към ветеринарните лечебни заведения и обемът на ветеринарномедицинската дейност, която може да се извършва от тях.

Ветеринарният лекар удостоверява извършените дейности по кастрация, маркиране, обезпаразитяване и ваксинация срещу бяс чрез водене на дневник и в началото на всеки месец представя подробен отчет до кмета, включващ брой животни и данни за всяко куче - възраст, външни белези, пол, килограми, номер на микрочип и паспорт, дати на кастрация и поставени ваксини, обезпаразитяване, въвеждане във Националната информационна система за регистрация, идентификация, проследяване на движенията и контрол на здравния статус на животните (ВетИС).

След извършване на горепосочените дейности, се предприемат действия за намиране на собственик. В случай, че в 7-дневен срок не се осигури собственик, кучето се връща на мястото, от което е взето. В случаите на чл. 48 от ЗЗЖ или при болни и нуждаещи се от продължително лечение кучета, същите се оставят в приюта. Евтаназия на безстопанствени кучета се допуска при условията на чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от ЗВМД след поставяне на диагноза при клиничен преглед и изследвания.

VI. УЧАСТНИЦИ В ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Местна власт, осъществяваща следните дейности

1.1. Общински съвет „Тунджа“ приема Програма и план за действие за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община „Тунджа“ и предвижда годишен бюджет за изпълнението им, съгласно чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните.

1.2. Кметът на Община „Тунджа“ организира изпълнението на Програмата и плана и ежегодно внася отчета за изпълнението и пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.

1.3. Мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета се осъществяват чрез договор с лицензиран ветеринарен лекар и Организация за защита на животните: за залавяне, кастриране, чипиране и маркиране, ваксиниране, обезпаразитяване, издаване и попълване на паспорт в Националната ветеринарно - медицинска система на безстопанствени кучета, връщане на място, където са заловени съгласно чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ.

2. Ветеринарни власти, осъществяващи следните дейности

2.1. Извършват системен контрол във връзка с хуманното отношение към животните.

- 2.3. Извършват контрол върху дейностите по Програмата.
- 2.4. Извършват ветеринарномедицински надзор на обработените кучета.

3. Организации за защита на животните (ОЗЖ), осъществяващи следните дейности

- 3.1. Съдействат на Общината, като посочват свои представители за координация на работата между общината, ОЗЖ и граждани.
- 3.2. Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.
- 3.3. Осигуряват свои представители за проверка на сигналите и жалбите.
- 3.4. Предоставят на Общинска администрация списък на координатори за съдействие по места на дейностите по програмата.
- 3.5. Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.
- 3.6. Организируют и провеждат задомителни кампании.

VII. ФИНАНСОВ РЕСУРС ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Източници на финансиране и материално обезпечаване на Програмата и плана за действие за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община „Тунджа“, съгласно чл. 40б от ЗЗЖ:

1. Държавен бюджет.
2. Общински бюджет.
3. Постъпления от такси.
4. Дарения.
5. Проекти.
6. Организации за защита на животните.
7. Министерски съвет, по предложение на Министъра на земеделието, храните и горите, и Министъра на финансите, може да представи средства за изпълнение на програмата.

VIII. КРИТЕРИИ ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА

Очаквани резултати от осъществяването на Програмата.

1. Качествени промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките по Програмата и обработването на безстопанствените кучета:
 - 1.1. Повишаване безопасността на гражданите;
 - 1.2. Регистрация, събираемост на таксите за домашни кучета и стимулиране на кастрацията им ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата;
 - 1.3. Мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета;
 - 1.4. Намаляване на социалното напрежение;
 - 1.5. Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.
2. Количествени подобрения:
 - 2.1. Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета, до изтеглянето им в приюти;
 - 2.2. Увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета;
 - 2.3. Повишаване на постъпленията от таксата, съгласно чл. 175 от ЗВД и Наредба за определяне и администриране местните такси и цени на услуги на територията на Община „Тунджа“.

- 3. Критерии за изпълнението на програмата:**
- 3.1. Брой на обработените животни.
 - 3.2. Брой на регистрираните домашни кучета.
 - 3.3. Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито - по строежи, паркинги, дворове, складове и др.
 - 3.4. Брой на кастрираните домашни кучета.
 - 3.5. Брой на задомените кучета.
 - 3.6. Годишен отчет за извършените дейности по Програмата и резултати представени от кмета на Общината пред изпълнителния директор на Националната ветеринарномедицинска служба, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.

IX. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

1. Закон за защита на животните.
2. Закон за ветеринарномедицинската дейност.
3. Становища на Световната здравна организация.
4. Европейската конвенция за защита на животните.
5. Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България.

X. КОРИГИРАЩИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НЕСЪОТВЕТСТВИЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА

1. Коригиращи действия

Настоящата Общинска програма се изготвя в изпълнение на Националната програма, която въвежда единен подход за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на цялата страна. В случай, че се констатират несъответствия на общинската програма с Националната програма, следва да се предприемат коригиращи действия. Предприемането на коригиращи действия възниква с откриването на свързан с изпълнението на общинската програма проблем и включва вземане на мерки за отстраняване и предотвратяване на повторно проявление. Прилагането на коригиращите действия включва:

- установяване на несъответствие и анализ на причините, довели до него;
- предложение за коригиращо действие и вземане на решение за прилагането му;
- предприемане на коригиращото действие и оценка на ефективността му.

Оценката и наблюдението ще дадат възможност да се анализират постигнатите резултати, както и да се предприемат при необходимост коригиращи действия.

2. Други действия и мерки

Във връзка с овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община „Тунджа“ може да се организират информационни кампании, съвместно с Областната дирекция по безопасност на храните, областната колегия към Български ветеринарен съюз и неправителствени организации за защита на животните, които да популяризират проблема с безстопанствените кучета и да активизират обществеността за намиране на постоянен дом на безстопанствените кучета.

Кампаниите включват програми за:

- разясняване на обществеността за ползата от мерките по Програмата и нейното прилагане;
- насърчаване на кастрацията и регистрацията на домашните кучета;
- ползата от кастрацията и връщането по места на безстопанствените животни, като се запълват нишите по населени места с кучета, които са ваксинирани и не се възпроизвеждат;
- осиновяването на безстопанствени кучета;
- повишаване на културата на отглеждане на домашни кучета;
- набиране на средства за лечение на болни кучета.

Информационните кампании се извършват чрез разпространение на дигляни, брошури, видео клипове, публикуване на информация в интернет страницата на Община „Тунджа“, печатни и електронни медии .

XI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Евтаназията не решава проблема с безстопанствените кучета. При масова евтаназия популацията временно намалява до момента на поява на ново поколение бездомни кучета, което се поддържа според наличното количество храна, вода и подслон в средата. Доказаният за ефективен метод, приложен успешно в редица европейски страни, е стерилизиране /кастрация/ и връщане на животните по местата им. Така върнатите кучета пазят територията си от ново прииждащите кучета и същевременно не могат да се възпроизвеждат.

В обобщение могат да бъдат направени следните изводи:

- Методите на улавяне и настаняване в приюти не са практични, поради големия брой животни, които се обхващат и впоследствие високите разходи за обгрижване.
- Методите на хващане и евтаназиране не са ефективни. Те водят само до временно намаляване на броя на бездомните кучета и са много скъпи, а освен това подронват авторитета на Общината, респективно на страната.
- Методите на кастриране и връщане са ефективни. След определен период от време броят на бездомните животни значително ще намалее. Тези методи са по-малко скъпоструващи спрямо горните и имат допълнителен добър страничен ефект като подобро поведение на животните.
- Методите на регистрация и идентификация са полезни при контрола на популацията от животни и намаляване на изоставянето.

Програмата и плана за действие са разработени на основание чл. 40, ал. 3 от Закона за защита на животните, в съответствие със съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръх популацията на бездомни кучета в населените и извън населените територии.

Програмата и планът за действие на Община „Тунджа“ са отворени и динамични документи, които ще се допълват и актуализират при необходимост, съобразно националното законодателство и потребностите на общината.

XII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

XII. План за действие при изпълнение на Програмата

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксиниране, маркиране и връщане на животните по местата на залавянето им					
1.1	Осигуряване на условия за обработка на безстопанствени и домашни кучета	Община „Тунджа“, Ветеринарни специалисти	2021-2023г.	общински бюджет, дарения, проекти	Обработени кучета – безстопанствени и домашни на територията на Община „Тунджа“.
1.2	Организиране на съвместни проекти и кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране и други на безстопанствени кучета	ОДБХ-Ямбол, Община „Тунджа“, Ветеринарни специалисти, Организация за защита на животните	ежегодно	общински бюджет, дарения, проекти	Масово извършваните мероприятия по кастрация на безстопанствени кучета допринася за по-бързото и сигурно овладяване на популацията на уличните кучета на дадена територия, а бързото им връщане по местата на залавянето им гарантира недопускането на други, необработени кучета в ареала.
1.3	Информационни кампании	Община „Тунджа“, Кметове и кметски наместници, Медии, Ветеринарни специалисти, Организация за защита на животните	постоянен	общински бюджет, дарения, проекти	Популяризиране действията по проблематиката, предприемани от страна на местната власт и партньорите ѝ по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от животните, начини за предотвратяване разпространението на зарази и пр.
1.4	Преброяване на безстопанствените кучета на	Община „Тунджа“;	Времеви период, съгласно	общински бюджет, дарения	Възможност за точна преценка промяната в популацията на безстопанствените кучета като критерий за успеваемост на мерките по програмата.

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
	територията на Община „Тунджа“	Кметства и кметски наместничества	Националната програма		
2. Регистрация на домашните кучета и контрол върху размножаването им, с цел блокиране на притока от дома към улицата.					
2.1	Обособяване на места за свободно разхождане на домашни животни	Община „Тунджа“	постоянен	общински бюджет; европейски фондове	Изпълнение на нормативно изискване към кметовете на общини да осигурят маркирани и обособени обществени места за разхождане на домашни кучета. Осигуряване на добри условия за свободно разхождане на домашните кучета, без с това да се нарушава спокойствието и комфорта на останалите граждани.
2.2	Разширяване функционалността на регистъра за административна регистрация на домашни кучета.	Община „Тунджа“, Кметове и кметски наместници	2021-2023 г.	общински бюджет	Подобряване обслужването на граждани – собственици на домашни кучета при административната регистрация на животните. Повишаване събираемостта от таксата за притежаване на домашно куче.
2.3	Организиране на сигурна система за навременно подаване и получаване на информация за ветеринарна регистрация на домашните кучета	ОДБХ, Община „Тунджа“	постоянен		Изпълнение на нормативно изискване към ветеринарните лекари за предоставяне на тази информация. Събраната информация би дала ясна картина за реалния брой домашни кучета, отглеждани на територията на Община „Тунджа“.
2.4	Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото законодателство.	Общински съвет „Тунджа“, Община „Тунджа“, ОДБХ, Организация за защита на животните	при необходимост		Навременно адаптиране на местната нормативна уредба към промените в националното законодателство.

№	Действия	Изпълнители	Срок	Източници за финансиране	Очакван ефект
2.5	Предписания и санкции за собственици, не заплатили „такса за притежаване на куче“ и нарушаващи общинските наредби за притежаване и отглеждане на куче.	Община „Тунджа“, Кметове и кметски наместници	постоянен		Повишаване гражданската активност и отговорност при спазване на нормативните изисквания към собствениците на домашни кучета
2.6	Предписания и санкции за нарушения на законовите разпоредби от собственици или осиновители на кучета.	Община „Тунджа“, Кметове и кметски наместници	постоянен		Повишаване гражданската отговорност при спазване на нормативните изисквания за домашни кучета
2.7	Организиране и провеждане на съвместни проекти и кампании по кастрация, обезпаразитяване, маркиране и пр. на домашни кучета.	ОДБХ, Ветеринарни специалисти, Община „Тунджа“, Организация за защита на животните	ежегодно		Стимулиране собствениците на домашни кучета да ограничат раждаемостта на своите животни и създаване на нежелано потомство.
2.8	Информационни кампании	Община „Тунджа“, Кметове и кметски наместници, Медии, Ветеринарни специалисти, Организация за защита на животните	постоянен	общински бюджет, дарения, проекти	Популяризиране действията по проблематиката, предприемани от страна на местната власт и партньорите ѝ по програмата. Запознаване на населението с полезна информация за нормативните изисквания, информация за болести пренасяни от животните, начини за предотвратяване разпространението на зарази и пр.

Настоящата Програма и план за действие за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община „Тунджа“ за периода 2025 – 2027 год. е изготвена в изпълнение и в съответствие с разпоредбите на чл. 40, ал. 1, ал. 2 , ал. 3 и ал. 4 от ЗЗЖ и Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България, и е приета с Решение №, взето с Протокол № от2024 год. на Общински съвет „Тунджа“